

Maisterivaiheen opinnäytetyön arvostelu

Tässä kuvataan maisterivaiheen opinnäytetyön (diplomityö, pro gradu) arvostelukohteet sekä niiden arvioinnin kuvaustekstit arvosanoille 1 – 5, sanallisesti välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä ja erinomainen.

Arviointikohteita on enemmän kuin missään esikuvassa eli nykyisissä ohjeissa diplomityön ja tietojenkäsittelytieteen ja luonnontieteen pro gradun arviointiohjeessa. Kohteita ei esikuviiin nähden ole lisätty, niputettuja asioita vain on eroteltu toisistaan, jotta arviointi oli helpompaa. Tosin jokin kohta on voinut olla vain jossain esikuvassa.

Arviointiohjeet on koetettu muotoilla niin, että erityyppiset työt voitaisiin arvioida yhdellä ohjeella. Esimerkiksi kaikissa töissä ei ole mittauksia tai tilastollista analyysiä, mutta menetelmässä tai haastateltujen valinnassa voi olla tunnistettavia virhelähteitä.

Tutkimuskysymykset tai tavoitteet

Tässä tutkimuskysymykset viittaavat työhön, joka on tutkielmatyyppinen. Tavoitteet viittaavat työhön, jossa kehitetään jokin uusi laite, ohjelmisto, toimintatapa tai sellaisen osa.

1. Tutkimuskysymykset tai työn tavoitteet jäävät epäselviksi.
2. Tutkimuskysymykset tai tavoitteet on asetettu epäselvästi tai suppeasti.
3. Tutkimuskysymykset tai tavoitteet on pääosin kuvattu selkeästi ja rajattu tarkoituksenmukaisesti.
4. Tutkimuskysymykset tai tavoitteet on kuvattu selkeästi ja haasteellisesti.
5. Työssä on haastavat, selkeät tutkimuskysymykset tai tavoitteet, ja työn osat muodostavat sisällöllisesti tasapainoisen ja rajatun loogisen kokonaisuuden

Työn laajuus ja vaativuus

1. Työ on selvästi suppeampi ja helpompi kuin keskitasoinen työ.
2. Työ on joko suppeampi tai helpompi kuin keskitasoinen työ.
3. Työ on laajuudeltaan ja vaativuudeltaan keskitasoa.
4. Työ on joko laajempi tai vaativampi kuin keskitasoinen työ.
5. Työ on selvästi laajempi ja vaativampi kuin keskitasoinen työ.

Tutkimusmenetelmät

1. Menetelmiä ei ole käytössä tai niitä käytetään virheellisesti.
2. Menetelmiä on käytetty puutteellisesti tai niiden valintaa ei ole kuvattu tai perusteltu.
3. Menetelmät on esitelty, niitä on sovellettu oikein, ja ne on valittu ongelmaan sopiviksi.
4. Menetelmien hallinta on hyvällä tasolla ja niiden valinnat on perusteltu hyvin.
5. Metodologian ja tutkimusmenetelmien valinnat on perusteltu erittäin hyvin ja niitä on sovellettu ansiokkaasti. Tekijä hallitsee tutkimuskysymysten kannalta olennaiset menetit ja tutkimusmenetelmät, sekä osoittaa poikkeuksellista kypsyyttä tieteellisen tutkimuksen tekemisessä.

Aiheen hallinta ja yhteys teoriaan

1. Yhteys aiempaan tutkimukseen ja teoriaan jää epäselväksi. Työssä on perehdytty aihepiiriin vain pinnallisesti ja aiheen käsittelyssä läpi työn on suuria puutteita, epätarkoituksenmukaisuutta tai virheitä.
2. Asiayhteys teoriaan ja aiempaan tutkimukseen jää osin epäselväksi. Työssä voi olla epäjohdonmukaisuuksia.
3. Asiayhteys teoriaan ja aiempaan tutkimukseen on osoitettu ja työn rajaus on tarkoituksenmukainen.
4. Työ on liitetty alan aiempaan tutkimukseen erittäin hyvin. Tekijä osoittaa hyvää aihepiirin hallintaa.
5. Työ on liitetty alan keskeiseen aiempaan tutkimukseen poikkeuksellisen hyvin. Työllä on laajempaa yleistä mielenkiintoa tai sillä on merkittävä uutuusarvo: siitä voidaan tehdä esimerkiksi tieteellinen julkaisu tai patentti.

Analyysi, päätelmät ja itsearviointi

1. Päätelmät on esitetty sekavasti tai ne ovat hyvin suppeat, niissä on selviä virheitä eikä niitä ole asianmukaisesti perusteltu. Mahdollisia virhelähteitä tutkimuksessa tai mittauksissa ei ole analysoitu tai analyysi on virheellinen.
2. Päätelmät ovat suppeat tai niissä on perustelemattomia päätelmiä tai virheitä. Mahdollisia virhelähteitä on analysoitu vain pintapuolisesti. Tilastollisten tulosten tai mittausten käsittelyssä on puutteita.
3. Päätelmät on johdettu keskeisestä aineistosta. Tuloksiin vaikuttavia virhelähteitä on tunnistettu. Tilastolliset tulokset tai mittaukset on käsitelty lähes virheettömästi.
4. Päätelmät perustuvat työssä esiteltyyn aineistoon. Tuloksiin vaikuttavat virhelähteet on tunnistettu. Tilastolliset tulokset tai mittaukset on käsitelty oikein.
5. Päätelmät on perusteltu erinomaisesti. Tekijä arvioi kriittisesti omaa työtään niin tulosten, menetelmien kuin mittaustenkin osalta.

Työn tulokset ja tavoitteiden saavuttaminen

1. Työn tuloksia ei ole tai niitä ei ole selkeästi ilmaistu. Tulokset jäävät epäselviksi eikä niiden merkitystä tai tavoitteiden saavuttamista voi kunnolla arvioida.
2. Työn tulokset ovat vaatimattomia tai osittain epäselviä. Työn kaikkia tavoitteita ei ole saavutettu eikä tälle ole esitetty perusteluja.
3. Tavoitteet on saavutettu tai puutteille on olemassa perusteltu syy. Työn tuloksia voi olla vaikea yleistää.
4. Käytännöllisesti tai tieteellisesti kiinnostavia tuloksia. Työn tuloksia voi yleistää ainakin osittain.
5. Merkittäviä käytännöllisiä tai periaatteessa julkaisukelpoisia tieteellisiä tuloksia, joilla on yleistä mielenkiintoa.

Lähdeaineiston käyttö

1. Työn lähdeaineistoa on liian vähän, lähteiden laatu on heikko tai olennaisia lähteitä puuttuu. Lähteisiin viittaamisessa puutteita ja virheitä tai viittaustekniikan käyttö on heikkoa.

2. Lähdemateriaalia on niukasti, lähteet ovat pääosin heikkotasoisia tai puutteellisia. Lähteisiin viittaaminen on paikoin puutteellista tai virheellistä.
3. Lähdemateriaalia on kohtuullisesti, lähteet ovat pääosin hyvätasoisia ja kattavia. Tekijä hallitsee viittaustekniikan.
4. Lähdemateriaali on valittu tarkoituksenmukaisesti, se on pääosin korkeatasoista ja sitä on hyödynnetty hyvin.
5. Lähdeaineisto on kattava, se on korkeatasoista ja valittu kriittisesti ja sitä on hyödynnetty ansiokkaasti ja virheettömästi.

Jäsentely, järjestelmällisyys ja tasapainoisuus

1. Työ on rakenteeltaan hatara, eivätkä sen osat ole tasapainossa.
2. Työ on kaavamainen tai rakenteessa rönsyjä ja toistoa.
3. Jäsentely on selkeä, työ etenee loogisesti.
4. Työ on hyvin jäsenneilty, se etenee loogisesti ja sen osat ovat tasapainossa.
5. Työ on erittäin hyvin jäsenneilty ja tasapainoinen. Esitysjärjestys tukee työn sisältöä. Lähestymistapa voi avata uuden näkökulman aiheeseen.

Kieliasu ja luettavuus

1. Kielenkäytössä ja muotoseikoissa on huomattavia puutteita, joiden johdosta työ on vaikeaselkoinen. Työ on viimeistelemätön ja tyyliltään sekava.
2. Työn kielenkäytössä ja muotoseikoissa on epäjohdonmukaisuuksia ja puutteita. Tekstin tyyli ei kaikilta osiltaan sovi opinnäytteeseen, mutta työ on kokonaisuutena lukukelpoista tekstiä.
3. Kielenkäyttö ja muotoseikat ovat asiallisia ja pääosin virheettömiä. Teksti on pääosin helppolukuista. Kirjoitustyyli sopii opinnäytteeseen.
4. Esitystyyli, muotoseikat ja kielenkäyttö on lähes virheetöntä. Työ on helppolukuinen ja kirjoitustyylistään tieteellistä tekstiä.
5. Esitystyyli, muotoseikat ja kielenkäyttö on hallittu moitteettomasti. Työ on kieliasultaan on helppolukuista ja sujuvaa tieteellistä tekstiä.

Opinnäytetyöprosessin hallinta ja tekijän itsenäisyys

Työn pitkittymistä arvioitaessa on otettava huomioon opiskelijasta johtumaton pitkittyminen.

1. Tekijän kyky itsenäiseen työskentelyyn on puutteellinen ja työn suoritus on vaatinut erityisen runsaasti ohjaajan tai tarkastajan tukea. Työ on tyypillisesti selvästi pitkittynyt.
2. Työ on vaatinut paljon ohjaajan tai tarkastajan tukea tai sen tekeminen on pitkittynyt.
3. Tekijä on toiminut melko itseohjautuvasti ja kohtuullisessa aikataulussa määritettyyn nähden.
4. Tekijällä on itsenäinen ote asiaan ja työ on suoritettu määritetyssä aikataulussa.
5. Opiskelija on tehnyt työn ansiokkaan itsenäisesti ja tehokkaasti aikataulussa.

Yleiskuvaukset

Yleiskuvaukset koettavat koota edelliset kohdat kokoon, niin että myös kokonaisarvosanalle on olemassa kuvaus. Nämä kuvaukset ovat "tasaisia", ikään kuin kaikki osa-alueet olisivat samalla tasolla.

Yleiskuvaus 1

Työ on heikko ja tehtävänanto on ymmärretty vain joiltain osin. Työ on kysymyksenasettelultaan vaatimaton, sen aineisto on suppea tai työ on kokonaisuudessaan suppea. Siinä voi olla huomattaviakin asia- tai muotovirheitä, mutta työ täyttää kuitenkin tieteellisen opinnäytteen kriteerit ja on jokseenkin asiallisesti kirjoitettu.

Yleiskuvaus 2

Työ on kohtalainen ja osoittaa tekijän kyenneen suorittamaan asetetun tutkimusongelman ja raportoimaan sen. Tieteellinen lähestymistapa on pinnallinen tai työ on muutoin sisällöltään puutteellinen tai epätarkoituksenmukainen. Oma panos on vaatimaton. Työ ei kaikilta osilta täytä vaatimuksia, mutta osoittaa kuitenkin tarvittavaa kypsyyttä.

Yleiskuvaus 3

Työ on hyvätasoinen, normaali opinnäytetyö, joka täyttää asetetut vaatimukset eikä sisällä olennaisia virheitä. Se on asiallisesti kirjoitettu, etenee loogisesti ja päättyy selkeisiin tuloksiin. Tekijä pystyy kommentoimaan muiden tekemää tutkimusta. Ei mainittavia heikkouksia muotoseikoissa tai kielessä. Työ on itsenäisesti tehty, mutta siinä ei ole erityisiä lisäansioita.

Yleiskuvaus 4

Työ on ansiokas. Työn metodinen tai teoreettinen ote on kypsä, ja se sisältää kirjoittajan huomattavan itsenäisen panoksen. Työtä on miellyttävä lukea, sillä se muodostaa johdonmukaisen kokonaisuuden ja esitystapa on viimeistelty ja virheetön. Ulkoasu ja lähteiden käyttö on moitteetonta. Tutkimus on erittäin hyvin tehty, se on liitetty alan aiempaan tutkimukseen, mutta siinä ei kuitenkaan ole poikkeuksellista syvyyttä.

Yleiskuvaus 5

Työ on erityisen ansiokas. Tekijä osoittaa erityistä kypsyyttä, itsenäistä ajattelua ja näkemystä ja erityisen hyvää aihepiirin ja menetelmien hallintaa. Tulokset ovat julkaisukelpoisia tai jotain menettelytapaa on huomattavasti kehitetty.

Kokonaisarvosana

Kokonaisarvosana ei ole edellä olevien kohtien keskiarvo. Kohtien painotus riippuu työn aiheesta, sisällöstä ja työn sisäisistä painotuksista.

Arvioitujen kohtien lisäksi annetaan vapaamuotoinen kokonaisarvio. Tämä arvio voi olla suppea, jos arvosana on selkeä arvioitujen kohtien perusteella. Jos arvosana ei selvästi osu jollekin tasolle, tällä arviolla perustellaan arvosanan asettuminen. Erinomainen ja välttävä arvosana pitää aina perustella kokonaisarviossa.

[Diplomityön lausuntopohja tietojenkäsittelyn, tietotekniikan ja sähkötekniikan DI-tutkinto-ohjelmissa](#)